

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 79 hallituksen esityksen johdosta laiksi eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annetun lain 5 ja 11 §:n muuttamisesta ja 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunta on 14 päivänä syyskuuta 1994 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen n:o 160.

Valiokunta on käsitellyt tämän esityksen yhteydessä eduskunnan valtiovarainvaliokuntaan 28 päivänä lokakuuta 1994 valmistelevasti käsiteltäväksi lähettämät ed. Luukkaisen ym. lakialoitteen n:o 80 laiksi eräistä ajoneuvoista suoritettavasta verosta annetun lain kumoamisesta ja ed. Backmanin ym. lakialoitteen n:o 81 laiksi eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta sekä 2 päivänä joulukuuta 1994 lähettämän ed. Aulan ym. lakialoitteen n:o 91 laiksi eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annetun lain muuttamisesta.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Heikki Kuitunen valtiovarainministeriöstä, ylijohtaja Harri Cavén liikenneministeriöstä, ylijohtaja Risto Salama verohallituksesta sekä johtava lakimies Juha Tukiainen Autorekisterikeskuksesta.

1. Hallituksen esitys ja lakialoitteet

Kuluvana vuonna on ollut suoritettava ajoneuvoveroa Suomessa rekisteröidystä ja liikenteeseen käytetystä ajoneuvosta. Veron määrä on ollut 300 markkaa ennen kuluvan vuoden alkua rekisteröidyistä ajoneuvoista ja 500 markkaa kuluvana vuonna ensi kertaa rekisteriin merkityistä ajoneuvoista.

Vero on kannettu oma-aloitteisesti suoritettava verona siten, että auton omistajan tai rekisteriin merkityn haltijan on ollut lunastettava auton tuulilasiin kiinnitettävä veromerkki.

Hallitus ehdottaa, että ajoneuvoveroa kannetaisiin myös vuonna 1995. Veron määrä ehdotetaan korotettavaksi 300 markasta 400 markkaan tai 500 markasta 600 markkaan riippuen siitä, onko ajoneuvo merkitty ensimmäisen kerran re-

kisteriin ennen vuoden 1994 alkua vai sen jälkeen.

Koska veroa ei käytännön syistä voida vuonna 1995 kantaa heti verokauden alusta, lain 4 §:ään ehdotetaan lisättäväksi väliaikaisesti uusi 2 momentti, jonka mukaan vuonna 1995 verokauden alkamisen ajankohta määrätään asetuksella.

Lakialoitteeseen n:o 80 sisältyvän lakiehdotuksen mukaan eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annettu laki kumottaisiin vuoden 1995 alusta lukien.

Lakialoitteeseen n:o 81 sisältyvän lakiehdotuksen mukaan ajoneuvoveron verokautena olisi kalenterivuodesta poiketen 1.1.1995 jälkeen rekisteriin merkittävien ajoneuvojen osalta 12 kuukauden jakso laskettuna sen kalenterikuukauden lopusta, jonka aikana ajoneuvo on merkitty rekisteriin.

Lakialoitteeseen n:o 91 sisältyvän lakiehdotuksen mukaan lakiin lisättäisiin uusi 11 a §, jonka mukaan ajoneuvoveroa ei peritä henkilöiltä, joille on myönnetty invaliditeetin perusteella autoveron palautus tai vammaisten pysäköintilupa.

2. Valiokunnan kannanotot

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Valtiovarainministeriö on 2.12.1994 lähettämässään kirjeessä ehdottanut, että laissa tarkoitettujen veromäärien olisivat ennen vuotta 1994 rekisteröidyistä autoista 500 markkaa ja sitä uudemmissa autoista 700 markkaa. Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotuksen 5 §:ään tehdään edellä tarkoitettu muutos.

Tuulilasiin kiinnitettävät veromerkit myi kuluvana vuonna pääsääntöisesti Rautakirja Oy kioskiketjunsä välityksellä. Eräissä osissa maata esiintyi pitkistä etäisyyksistä R-kioskeihin aiheutuvia merkin hankintaongelmia, joita pyrittiin poistamaan aivan viimeisinä veromerkkin myynti-

hetkinä järjestämällä myös tilapäisiä veromerkkin jakelujärjestelmiä.

Valiokunta edellyttää, että veromerkkin jakelu järjestetään riittävän ajoissa ja alueellisesti kattavasti siten, ettei merkin ostajalle aiheudu käytännössä merkin hankintaongelmia.

Valiokunta katsoo, että lakiehdotuksessa tarjottu veronkantojärjestelmä on, mikäli sitä on tarkoitus jatkaa, toteutettava olennaisesti nykyistä joustavammin. Nykyisin yhdellä kertaa koko vuodeksi hankittava veromerkki aiheuttaa verorasituksen kohdistumisen epätasaisesti vuoden kuluessa käyttöön otettuihin tai tilapäisesti käyttöön otettuihin autoihin ja aiheuttaa muun muassa autokaupalle merkittäviä ongelmia loppuvuoden myynnin siirtyessä uuden vuoden puolelle.

Valiokunta edellyttää, että hallitus selvittää pikaisesti mahdollisuudet siirtä

järjestelmään, jossa verokausi olisi 12 kuukauden jakso laskettuna rekisteröimiskuukaudesta.

Viitaten lakialoitteen n:o 91 perusteluihin valiokunta toteaa kantanaan, että olisi selvitettävä, voidaanko käsiteltävänä olevasta verosta vapauttaa esim. invalidit. Tämä edellyttää asiaa koskevan käyttäjäystävällisen järjestelmän kehittämistä.

Valiokunta edellyttää hallituksen pikaisesti selvittävän, voidaanko ja millaisen järjestelmän puitteissa invalidit ja muut vastaavat erityisryhmät vapauttaa ajoneuvoverosta.

Käsitteliensä aloitteiden suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annetun lain 5 ja 11 §:n muuttamisesta ja 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta 18 päivänä helmikuuta 1994 annetun lain (135/94) 5 § ja 11 §:n 1 momentti sekä

lisätään väliaikaisesti 4 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

4 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

5 §

Veron määrä

Ajoneuvoveron määrä on 500 markkaa autosta, joka on ensi kerran merkitty rekisteriin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1993.

Veron määrä on 700 markkaa autosta, joka on merkitty ensi kerran rekisteriin 1 päivänä tammikuuta 1994 tai sen jälkeen.

11 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

Samalla valiokunta, jonka käsittelyn pohjana on ollut hallituksen esitys, ehdottaa,

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 1994

että lakialoitteisiin n:ot 80, 81 ja 91 sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Saari, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Heikkinen, Hämäläinen, Jokiniemi, Laaksonen, Lahtinen, Luuk-

kainen, Malm, Mäki-Hakola, Ryyänen, Sasi, Tiuri, Turunen, Törnqvist ja Vihriälä sekä varajäsenet Ala-Nissilä, Apukka, Backman, Hurskainen, Linnainmaa ja Renko.

Vastalause

Auton käyttömaksua on peritty kesäkuun 1994 alusta. Vero kannetaan veromerkkeinä, jotka on liimattava auton tuulilasiin. Verolla on tarkoitus korvata autoveron alentamisesta aiheutunut verotuoton pieneneminen. Tämän erikoismaksun periminen on hankalaa ja kallista. Hallintokulut syövät tiettävästi ainakin 35 miljoonaa markkaa veron tuotosta. Käyttömaksusta on arvioitu kertyvän noin miljardi markkaa. Sama fiskaalinen vaikutus saataisiin korottamalla polttoaineveroja.

Auton käyttömaksu ei ole maksua auton käytöstä, vaan sen omistamisesta. Ympäristön kannalta on perustellumpaa verottaa käytöstä, ei omistuksesta. Autoilua tulee ohjata polttoaineverotuksella eikä omistamista verottamalla.

Lisäksi auton käyttömaksu on kohtuuton liikuntavammaisille ihmisille, joille auto on ainut mahdollisuus itsenäiseen liikkumiseen. Auton käyttömaksun vaikutus yhdessä tuloverotuksen kiristymisen, erilaisten leikkausten ja uusien verojen sekä suurempien sosiaali- ja terveystalvelujen asiakasmaksujen kanssa tuo liikuntavammaisille kohtuuttoman lisärasituksen. Liikuntarajoitteiset ja invalidit olisivat tullut vapauttaa ajoneuvoverosta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että valiokunnan mietintöön sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin ja
että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:*

Laki

eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta 18 päivänä helmikuuta 1994 annettu laki (135/94).

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 1994

Hannele Luukkainen
Sinikka Hurskainen

Matti Luttinen
Tuulikki Hämäläinen

Jouni Backman
Kerttu Törnqvist

Yhdymme hylkäysehdotukseen, mutta emme perusteluihin polttoaineverotuksen korottamisen osalta.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 1994

Asko Apukka

Timo Laaksonen

